

OPIS DOBREJ PRAKTYKI

„Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno”

1. Dane dotyczące gminy/powiatu

A. Nazwa gminy/powiatu

Miasto i Gmina Trzemeszno

B. Dokładny adres

ul. gen. Henryka Dąbrowskiego 2

62-240 Trzemeszno

C. Telefon: (0 61) 4 15 43 06

D. www.trzemeszno.pl

E. Faks: (0 61) 4 15 44 12

F. Adres e-mail: sekretariat@trzemeszno.pl

2. Rodzaj podjętych działań:

- A. kształtowanie efektywnych systemów konsultacji społecznych i udziału obywateli w formułowaniu strategii rozwoju i prowadzenia polityki lokalnej lub regionalnej
- B. wprowadzanie nowatorskich form demokracji lokalnej
- C. rozwijanie systemów kontroli i komunikacji społecznej, ze szczególnym podkreśleniem przejrzystości procesów decyzyjnych władz gminy lub powiatu
- D. oryginalne formy aktywizacji działalności obywatelskich i współpracy z organizacjami pozarządowymi
- E. formy działalności z podmiotami gospodarczymi i ich samorządami na rzecz wspólnoty obywatelskiej i lokalnego rozwoju
- F. działania na rzecz wychowania obywatelskiego, w tym pozaszkolne inicjatywy edukacyjne, działania na rzecz młodych mieszkańców gminy lub powiatu
- G. decentralizację realizacji zadań publicznych, drogą przekazywania jej organizacjom obywatelskim lub jednostkom bliższym obywateli

3. Przedmiot działalności

Gmina Trzemeszno – jako jedna z czterech samorządów województwa wielkopolskiego – przystąpiła w marcu 2011 roku do realizacji projektu „Decydujmy razem”, którego celem jest upowszechnienie systemu partycypacji, by stała się trwałą praktyką życia publicznego. Samorząd, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Gminy Trzemeszno, powołał Zespół partycypacyjny chcąc przygotować i wdrożyć dokument strategiczny pn. „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno” dot. integracji społecznej.

4. Opis działań

Harmonogram prac Zespołu partycypacyjnego:

Marzec 2011 – Spotkanie rekrutacyjne wraz z Wiceburmistrzem Panem Dariuszem Jankowskim, przedsiębiorcami, radnymi Rady Miejskiej, z przedstawicielami organizacji pozarządowych, sołtysami, mieszkańcami, na którym zainaugurowano działania w ramach projektu „Decydujmy razem”.

Kwiecień 2011 – Pierwsze robocze spotkanie Zespołu złożone było z dwóch części: pierwszej – poświęconej prezentacji założeń projektu i drugiej – w której zgłaszane były problemy istniejące na terenie Gminy Trzemeszno. Każdy uczestnik otrzymał dwa zadania, na które miał przygotować swój sposób rozwiązania przedstawionych problemów. Następnie została opracowana mapa problemów na terenie Gminy Trzemeszno wraz z propozycjami zgłaszanymi przez członków.

Maj 2011 – Drugie spotkanie Zespołu partycypacyjnego wraz z Panią Agatą Bulicz, doradcą z Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej z Wrocławia oraz z zaproszoną Panią Dorotą Bregin – koordynator projektu z Fundacji Rozwoju Dzieci im. Komeńskiego, która przedstawiła projekt dot. edukacji dzieci m.in. w wieku przedszkolnym na terenie wiejskim. Dokonano również prezentacji rozwiązań lokalnych, które wypracowane zostały na pierwszym spotkaniu roboczym.

Problemy lokalne dot. m.in. następujących sfer: integracji osób starszych, poprawy dróg gminnych, współpracy organizacji pozarządowych, braku centrum aktywności lokalnej, wykorzystywania położenia geograficznego Gminy, dziedzictwa narodowego.

Następnie wszystkim członkom przekazane zostały streszczenia dokumentów planistycznych Gminy Trzemeszno. Niniejsze streszczenia dokumentów (strategie, plany rozwoju i programy) zostały zamieszczone na stronie internetowej Gminy: www.trzemeszno.pl w zakładce: „Projekt DECYDUJMY RAZEM”.

Czerwiec 2011 – Trzecie spotkanie Zespołu, na którym przystąpiono do analizy SWOT. Członków podzielono na 4 grupy, gdzie każda osobno zajmowała się innym zagadnieniem z zakresu opisanego mocnych i słabych stron gminy, szans na przyszłość oraz zagrożeń jakie występują. Zaplanowano, iż na kolejnym spotkaniu zostanie wypracowana szczegółowa struktura Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno, m.in. na podstawie przeprowadzonej analizy SWOT.

Sierpień – Czwarte spotkanie Zespołu partycypacyjnego, na którym podsumowano wyniki ankiet, które zostały rozdane w czerwcu w szkołach wśród mieszkańców i zawierały dwa pytania: jakie inicjatywy społeczne w gminie są najbardziej warte realizacji oraz jak najlepiej zachęcać do działania i inicjatyw na rzecz społeczności. Ze stu odpowiedzi dało 25-ciu ankietowanych, w których przeważał postulat o stworzeniu miejsca spotkań do rekreacji. Następnie członkowie Zespołu wypełnili tabelę dot. problemów aktywności lokalnej.

Wrzesień 2011 – Kolejnym ważnym wydarzeniem w procesie tworzenia programu było wrześniowe spotkanie podczas Dożynek Powiatowo-Gminnych. Mieszkańcy Gminy Trzemeszno mieli okazję

odpowiedzieć na pytania przygotowane przez Zespół partycypacyjny dot. propozycji zadań do realizacji, jakie powinny znaleźć się w tworzonym projekcie dokumentu. Łącznie wypełniono 209 ankiet.

WYNIKI ANKIET:

	liczba głosów	% udział głosów
1. Rewitalizacja parku „Baba”	126	60,29
2. Wykonanie alejki spacerowej wokół Jeziora Kościelnego	102	48,80
3. Poprawa dojścia przy Jeziorze Popielewskim	68	32,53
4. Utworzenie punktu widokowego na wieży ciśnień	67	32,05
5. Utworzenie Uniwersytetu III wieku	50	23,92
6. Utworzenie Gminnego Muzeum Regionalnego	45	21,53
7. „Aktywny Senior” zajęcia rekreacyjno – sportowe	40	19,13
8. Utworzenie młodzieżowej Rady Miejskiej	38	18,18
9. Utworzenie Centrum Aktywności Lokalnej	38	18,18
10. Utworzenie informacji turystycznej	35	16,74

Październik 2011 – Kolejne spotkanie Zespołu wraz z Panem Pawłem Mordalem – Dyrektorem Ośrodka Regionalnego FRDL w Poznaniu oraz tradycyjnie z Panią Agatą Bulicz. Tym razem spotkanie rozpoczęto od wizji lokalnej na wieży ciśnień, gdzie Zespół ocenił możliwość utworzenia punktu widokowego dla zwiedzających, a następnie członkowie udali się na wizję lokalną do parku „Baba”.

Po wizji lokalnej Zespół przeniósł się do sali posiedzeń UMIG Trzemeszno, gdzie kontynuowano spotkanie. Wypracowano następujące cele do projektu programu:

I KULTURA

Rewitalizacja parku „Baba”
Utworzenie gminnego muzeum regionalnego
Utworzenie punktu widokowego na wieży ciśnień

II WYPOCZYNEK

Wykonanie alejki spacerowej wokół Jeziora Kościelnego
Zagospodarowanie terenu przy pomoście wokół Jeziora Popielewskiego

III INTEGRACJA

Utworzenie centrum aktywności lokalnej
Utworzenie młodzieżowej Rady Miejskiej

IV INFORMACJA

Tablice informacyjne na terenie Miasta i Gminy
Dostęp do informacji
Konsultacje
Punkt informacyjny w Urzędzie
Ww. cele zostały wybrane zgodnie z sugestiami mieszkańców gminy wnoszącymi do ankiet dot. projektu
Decydujemy razem podczas Dożynek Powiatowo – Gminnych.

Październik 2011 – Spotkanie konsultacyjne, w którym udział wzięli zaproszeni goście m.in.: Burmistrz Miasta i Gminy Krzysztof Dereziński, Radni Rady Miejskiej wraz z Przewodniczącym Wiesławem Pokorskim, Skarbnik Gminy Maria Kielpińska, dyrektorzy szkół i jednostek organizacyjnych gminy, sołtysi, przedstawiciele organizacji pozarządowych, a także mieszkańcy gminy. Spotkanie prowadziła Pani Agata Bulicz, która przedstawiła za pomocą prezentacji multimedialnej pracę Zespołu, a tym samym cele i proponowane zadania zawarte w projekcie. Każdy z uczestników spotkania miał możliwość zapoznania się z tym, co do tej pory wypracowali członkowie Zespołu i jakie działania proponowane są do realizacji. Po prezentacji odbyła się dyskusja, w którą włączyli się wszyscy zainteresowani, którzy mieli pytania dotyczące projektu. Wszyscy uczestnicy spotkania konsultacyjnego otrzymali pamiątkowe upominki projektu „Decydujemy razem”.

Listopad 2011 – uchwalenie przez Radę Miejską Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno na lata 2012 – 2016.

Marzec 2012 – Spotkanie Zespołu monitorującego, na którym omówiono pierwsze podjęte kroki w kierunku realizacji PAL. Animator projektu przedstawiła członkom wypracowaną przez nią samą, Panią Joannę Stejakowską oraz Panią Martę Zielińską treść listu intencyjnego, składanego do Fundacji Stefana Batorego, na cel pozyskania dotacji na renowację wieży ciśnień i utworzenia na niej punktu widokowego.

Czerwiec 2012 – Kolejne spotkanie Zespołu, na którym podsumowano dotychczas zrealizowane projekty. Poruszono także kwestię wniosków w trakcie przygotowania oraz tych złożonych.

Lipiec 2012 – Spotkanie szkoleniowe Zespołu monitorującego, prowadzone przez Panią Agatę Bulicz. Opracowano plan działań:

PLAN DZIAŁANIA ZESPOŁU:

1. Zmodyfikowanie planu
2. Wdrożenie zadań
3. Zebranie informacji na temat realizacji zadań
4. Wybranie zadania i przedstawienie go Burmistrzowi
5. Zespół przedstawia konkretne ustalenia Burmistrzowi i Radzie Miejskiej

Lipiec 2012 – Kolejne spotkanie członków Zespołu, które rozpoczęło się wizją lokalną okolic jeziora Kościelnego, gdzie oceniano możliwość powstania alejki spacerowej wokół jeziora. Następnie Zespół udał się do sali posiedzeń UMiG, by dokładnie przeanalizować przy pomocy map tereny wokół jeziora. Wykonanie ścieżki spacerowej to jeden z punktów do realizacji zapisanych w przyjętym przez Radę Miejską Programie Aktywności Lokalnej. Ustalono, iż na następnym spotkaniu Zespół przeanalizuje poszczególne etapy, jakie miałyby zostać wykonane oraz koszty zadania.

LISTA CZŁONKÓW ZESPOŁU:

Dariusz Jankowski	Zastępca Burmistrza, Urząd Miasta i Gminy Trzemeszno
Eleonora Mądra	Radna Rady Miejskiej, Prezes Fundacji „Nasza Wieś”, Animator Projektu
Joanna Stejakowska	Koordinator Projektu, Urząd Miasta i Gminy Trzemeszno
Marta Zielińska	Pomoc administracyjna, Urząd Miasta i Gminy Trzemeszno
Lucyna Buzała	Dyrektor, Ośrodek Pomocy Społecznej
Zbigniew Matelski	Radny Rady Miejskiej, Przewodniczący Zarządu Osiedla Nr 2
Andrzej Furche	Prezes Związku Hodowców i Producentów Rolnych
Barbara Pisula	Sołtys sołectwa Szydłowo
Dariusz Leśniewski	Skarbnik, Stowarzyszenie Miłośników Zabytków Historycznych położonych na terenie Miasta i Gminy Trzemeszno
Ksawera Matuszak	Dyrektor Punktu Przedszkolnego „SŁONECZKO”
Barbara Frelich	Sołtys sołectwa Miat
Andrzej Konieczka	Dyrektor CEMBRIT S.A
Mikołaj Ostrowski	Radny Rady Miejskiej w Trzemesznie
Jerzy Blejwas	Prezes ORLE MONT-BUD
	oraz:
Agata Bulicz	Doradca Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej

5. Uzyskane efekty

Gmina Trzemeszno do tej pory nie posiadała dokumentu strategicznego dot. aktywności lokalnej. Opracowany przez Zespół Partycypacyjny „**Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno na lata 2012-2016**” przyczynił się do aktywnego udziału społeczeństwa w realizacji zadań publicznych. W programie zawarto główne cele, jakie społeczeństwo wskazało w przeprowadzonych ankietach. Podczas stworzenia dokumentu aktywny udział brali mieszkańcy gminy Trzemeszno, którzy licznie uczestniczyli w konsultacjach społecznych dot. programu. Udział w projekcie pn. „Decydujemy razem” przyczynił się do pogłębienia wiedzy na tematy dotyczące zadań, jakie chcieliby realizować mieszkańcy Gminy Trzemeszno.

Przemiany na Szlaku Piastowskim. „Czy będzie punkt widokowy na wieży ciśnień?”

Wieża ciśnień w Trzemesznie to pięknie odrestaurowany zabytek i duma grodu Kilińskiego. Od niedawna jest rozpatrywana możliwość stworzenia na wieży ciśnień pkt widokowego.

(kar)

„Rewitalizacja parku w gminie Trzemeszno”, 6 październik 2011

(...) Spotkanie rozpoczęło się wizją lokalną, gdzie oceniano możliwość utworzenia tam punktu widokowego dla osób zwiedzających. Następnie Zespół udał się do parku „Baba”, którego rewitalizacja według mieszkańców gminy biorących udział w przeprowadzonej ankiecie, znalazła się na pierwszym miejscu wśród proponowanych zadań.

Joanna Stejakowska

Trzemeszeński Miesięcznik Informacyjny „Kosynier” - „Pierwsze kroki w kierunku realizacji Programu Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno”, nr marzec (218) 2012 rok

W marcu odbyło się pierwsze spotkanie Zespołu Monitorującego. Pani Animator projektu przedstawiła członkom zespołu wypracowaną treść listu intencyjnego, który złożony został do Fundacji im. Stefana Batorego w Poznaniu, gdzie wspierane są działania, które włączają obywateli w procesy partycypacji. Celem listu było zainteresowanie Fundacji projektem utworzenia punktu widokowego na wieży ciśnień w Trzemesznie. W dalszej części spotkania omawiane były sposoby pozyskania środków finansowych z innych źródeł niż budżet Gminy Trzemeszno.

Marta Zielińska

Trzemeszeński Miesięcznik Informacyjny „Kosynier” - „Kongres Decydujemy razem”, nr czerwiec (221) 2012 rok

(...) wyróżnione zostały Gmina Trzemeszno i Gmina Olawa. Wyróżnione Gminy miały możliwość zaprezentowania swoich działań podczas poszczególnych paneli Kongresu. Doradca z ramienia FRDL Pani Agata Bulicz i Animator Eleonora Mądra podczas panelu dyskusyjnego udzielały porad i odpowiedzi na pytania dot. przebiegu działań w ramach „Decydujemy razem” w Gminie Trzemeszno. Gminy chcące wziąć udział w II turze programu miały możliwość skorzystać z naszego doświadczenia i mogły zadawać pytania dot. np. spotkań Zespołu partycypacyjnego, wypracowania celów do projektu, przebiegu konsultacji, przeprowadzania ankiet oraz wdrażania programu.

Eleonora Mądra

Przemiany na Szlaku Piastowskim, 22 czerwca 2012 - „Od Trzemeszna uczą się inni”

Miasto i Gmina Trzemeszno oraz Gmina Olawa wraz z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej reprezentowały projekt „Decydujemy Razem” podczas Kongresu Regionów w Świdnicy. Liderki projektu z obu miejscowości dostały odpowiedzialne zadanie – zachęcić inne samorządy lokalne przystępujące do II edycji tego samego projektu, aby ich udział w nim był bardziej efektywny. (...) Radną cieszy, iż mogła wraz z współpracownikami na kongresie przedstawić przebieg włączenia się gminy do projektu poprzez jego realizację aż po podjęcie uchwały przez Radę Miejską (jednogłośnie), gdzie przyjęto opracowany dokument pt. „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno”.

„Trzemeszno w trakcie realizacji Programu Aktywności Lokalnej”, 12 lipiec 2012

(...) 9 lipca br. Zespół spotkał się w celu oceny możliwości powstania ścieżki spacerowej wokół

Jezióra Kościelnego. Zespół na czele z Animator projektu – Eleonorą Mądrą oraz z Zastępcą Burmistrza – Dariuszem Jankowskim przemierzał tereny wokół jeziora, gdzie dokonano wizji lokalnej.

Marta Zielińska

6. Oszacowanie nakładów poniesionych na organizację i realizację projektu.

Zespół Partycypacyjny korzystał z sali posiedzeń Urzędu Miasta i Gminy w Trzemesznie. Członkowie posługiwali się sprzętem multimedialnym znajdującym się w ww. salce. Przygotowywanie, drukowanie zaproszeń, ulotek informacyjnych oraz pozostałych materiałów było wpisane w zakres Koordynatora projektu oraz pomocy administracyjnej. Wszystkie ww. rzeczy były wykonywane w Urzędzie Miasta i Gminy bezpłatnie. Czas pracy był zróżnicowany, ze względu na wkład pracy poszczególnych członków Zespołu. Zespół spotkał się do tej pory oficjalnie 9 razy, średnia czasu trwania jednego spotkania to 5 godzin. Członkowie dzieląc się na 2 grupy łącznie poświęcili 10 godzin na promocję stoiska „Decydujemy razem” na Dożynkach Powiatowo – Gminnych, lecz samo przygotowanie stoiska, materiałów promujących, ankiet dla mieszkańców wyniósł ok. 5 godz. Kolejnym wydarzeniem było spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców gminy, które poprzedziło wiele godzin pracy, przygotowań, prezentacji multimedialnej, zaproszeń, plakatów informacyjnych o spotkaniu, pakietów promocyjnych projektu „Decydujemy razem”. Szacowany czas przygotowań wraz ze spotkaniem to 20 godzin.

15 godzin Zespół Partycypacyjny poświęcił na przygotowanie, przeprowadzenie i podsumowanie ankiet wśród mieszkańców, uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Oprócz tego trzeba doliczyć czas poświęcony na spotkania nieoficjalne, m.in. rekrutacja Zespołu partycypacyjnego, korekta PAL oraz na spotkania robocze poza harmonogramem strategii indywidualnych członków – co daje sumę 50 godzin.

Reasumując, łączny czas pracy Zespołu w projekcie „Decydujemy razem” to około 150 godzin.

7. Czy napotkali Państwo trudności, z którymi należało się zmierzyć, aby zrealizować projekt?

Wiodącym problemem z którym spotkali się członkowie Zespołu, to godziny spotkań. Wiele spośród nich to przedsiębiorcy, dyrektorzy, którzy mają nienormowany czas pracy, spotkań, delegacji, co kolidowało ze spotkaniami roboczymi Zespołu. Osoby nieobecne były na bieżąco informowane o przebiegu każdego spotkania oraz o wszystkich wypracowanych ustaleniach.

8. Zalecenia dla innych jednostek samorządu terytorialnego zainteresowanych wdrożeniem projektu

Fundamentalną kwestią w udziale samorządu lokalnego w projekcie „Decydujemy Razem” jest wyrażenie zgody przez władze lokalne. Aby wypracować odpowiedni dokument strategiczny – w naszym przypadku jest to „Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Trzemeszno” – bardzo ważny jest dobór odpowiednich osób podczas spotkania rekrutacyjnego do prac w Zespole Partycypacyjnym „Decydujemy razem”. W wyborze członków istotne jest zróżnicowanie osób, mogą się one wtedy wymieniać doświadczeniem, reprezentując przy tym swoją grupę zawodową. Zespół na pierwszych spotkaniach musi jasno określić cele, którymi będzie się kierował i dążyć do ich realizacji w okresie późniejszym po opracowaniu i przyjęciu

przez Radę Miejską programu. Znaczące są także relacje pomiędzy władzą a mieszkańcami. W obie strony potrzebne jest zaufanie. Aby je zyskać, musi być przepływ informacji pomiędzy nimi, trzeba postawić na dialog, szczerą i otwartą dyskusję, by relacje były zgodne.

W naszym przedsięwzięciu udało się nakłonić mieszkańców gminy do wyrażenia swoich oczekiwań i potrzeb wobec samorządu min. poprzez ankiety rozsyłane po szkołach, organizacjach oraz wypełniane przy stoisku podczas Dożynek Powiatowo – Gminnych. Udało się zyskać zaufanie, daliśmy też do zrozumienia mieszkańcom, podczas konsultacji społecznych, że liczymy się z ich zdaniem, że ważne są ich uwagi, oraz dostęp do informacji. Ceniąc sobie społeczeństwo, Zespół jest w trakcie tworzenia projektu tabeli, w której zostaną opisane zadania w trakcie realizacji, zrealizowane, oraz projekty które są przygotowywane.

Istotny jest też przekaz, udostępnianie informacji o projekcie, jego założeniach, celach. Proste przedstawienie informacji lepiej trafia do społeczeństwa. W Gminie Trzemeszno z każdego spotkania Zespołu są pisane artykuły, które wraz ze zdjęciami trafiają do lokalnej prasy, a także na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Urzędu www.trzemeszno.pl w zakładce: „Decydujemy razem”.